

## Pracovník/pracovnice poštovní přepravy I (kód: 37-021-H)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo průmyslu a obchodu  
**Skupina oborů:** Doprava a spoje (kód: 37)  
**Týká se povolání:** Pracovník poštovní přepravy I  
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 3

### Odborná způsobilost

| Název                                                                                                                                                                  | Úroveň |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách                                                                                                              | 3      |
| Nakládání, vykládání, tvorba a výměna uzávěrů a nákladních předmětů dle dokladů a elektronických záznamů SW evidence v přepravních uzlech a vyměňovacích poštách, BOZP | 3      |
| Ruční třídění listovních a balíkových zásilek                                                                                                                          | 3      |
| Zpracování zásilek a dokladů při nepravidelnostech v přepravě                                                                                                          | 3      |
| Obsluhování mechanizační techniky při třídění zásilek                                                                                                                  | 3      |

### Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v provozních předpisech a poštovních podmínkách

| Kritéria hodnocení                                                                     | Způsoby ověření      |
|----------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Orientovat se v poštovních podmínkách pro základní poštovní služby a ostatní služby | Praktické předvedení |
| b) Vyhledat pracovní postupy v provozních předpisech                                   | Praktické předvedení |
| c) Popsat základní technologický postup zpracování poštovní zásilky                    | Ústní ověření        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Nakládání, vykládání, tvorba a výměna uzávěrů a nákladních předmětů dle dokladů a elektronických záznamů SW evidence v přepravních uzlech a vyměňovacích poštách, BOZP

| Kritéria hodnocení                                                                                                 | Způsoby ověření                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Vysvětlit pojem výměniště, nákladní předmět, uzávěr a závěr, vyjmenovat druhy závěrů a uzávěrů, vytvořit uzávěr | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Vyměnit závěry mezi provozovnou a poštovním kurzem                                                              | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Vysvětlit zásady dodržování BOZP na příslušných pracovištích                                                    | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Ruční třídění listovních a balíkových zásilek

| Kritéria hodnocení                                                                | Způsoby ověření                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| a) Třídít ručně listovní zásilky podle PSČ a instradovacích pomůcek               | Praktické předvedení a ústní ověření |
| b) Třídít ručně balíkové zásilky podle PSČ a instradovacích pomůcek               | Praktické předvedení a ústní ověření |
| c) Popsat druhy svazků, uzávěrů, závěrů a způsob vytváření, výpravy a vykartování | Ústní ověření                        |
| d) Přiřadit město k příslušnému sběrnému přepravnímu uzlu                         | Ústní ověření                        |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Zpracování zásilek a dokladů při nepravidelnostech v přepravě

| Kritéria hodnocení                                                                            | Způsoby ověření      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Vyjmenovat jednotlivé nepravidelnosti a postupy řešení nepravidelností v poštovní přepravě | Ústní ověření        |
| b) Zpracovat zásilku a doklad při nepravidelnosti ve vnitrostátní přepravě                    | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit obě kritéria.**

**Obsluhování mechanizační techniky při třídění zásilek**

| Kritéria hodnocení                                                                                                    | Způsoby ověření      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| a) Popsat pracovní postupy pro práci s mechanizační technikou pro třídění zásilek                                     | Ústní ověření        |
| b) Popsat zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci s mechanizační technikou pro třídění poštovních zásilek | Ústní ověření        |
| c) Popsat parametry a podmínky pro strojně zpracovatelné listovní a balíkové zásilky                                  | Ústní ověření        |
| d) Videokódovat listovní zásilky na odchod i na doručení                                                              | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/pracovnik-postovni-prepra-1514#zdravotni-zpusobilost>).

Uchazeč musí být dále prokazatelně seznámen s legislativními a provozně obchodními povinnostmi a odpovědností v souvislosti s jeho pohybem v prostorách poskytovatele poštovních služeb (poštovní tajemství, obchodní tajemství, odpovědnost za svěřené prostředky a zásilky apod.).

Autorizovaná osoba je povinna do ověřování zařadit simulaci procesu zpracování celkem 20 fiktivních poštovních zásilek nebo jejich fotokopii a 5 fiktivních balíkových zásilek, reprezentujících všechny kategorie a technologické úrovně.

V rámci kompetence Ruční třídění listovních a balíkových zásilek bude pro praktické ověření dovednosti uchazeč v průběhu zkoušky tvořit z pomůcek, které již jsou zahrnuty v seznamu materiálně-technického zabezpečení (tzn.: poštovní zásilky a jejich fotokopie, poštovní pytel, plastové plomby, motouz, pytlouk, vlaječky a svazovky) 1 svazek listovních zásilek, 1 listovní uzávěr, 1 uzávěr II. technologické úrovně a 1 uzávěr I. technologické úrovně včetně správného přiřazení zásilek do jednotlivých uzávěrů, použití příslušného označení svazku a uzávěrů a způsobu jejich uzávěry. Při ústním ověření kritéria Přiřadit město k příslušnému sběrnému přepravnímu uzlu je uchazeči předloženo 10 náhodně vybraných okresních měst bez uvedení údaje PSČ.

Při ověřování splnění kritérií je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů, k dodržování poštovních předpisů.

V případě, že autorizovaná osoba zvolí pro ústní ověřování formu vylosovaných otázek, musí dodržet následující pravidla.

### Pravidla pro aplikaci ústního ověřování formou vylosovaných otázek

Soubor otázek pro ústní ověřování stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí losovaných otázek, musí být splněny následující dvě podmínky:

A. Pro celkový soubor otázek:

Každé kritérium je zohledněno v několika otázkách.

B. Pro soubor vylosovaných otázek konkrétního uchazeče:

Každý uchazeč musí mít v souboru svých vylosovaných otázek zohledněno alespoň jednou každé kritérium (myslí se kritérium, u něhož jsou losované otázky způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit).

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

**Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby**

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe v řídicí pozici v provozu poštovní přepravy.
- b) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako lektor kvalifikační přípravy v rámci činnosti poštovního operátora.
- c) Minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let odborné praxe jako učitel odborných předmětů nebo odborného výcviku (učitelé v oboru poštovníctví a logistiky).

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícím orgánem nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, [www.mpo.cz](http://www.mpo.cz).

### Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Provozní předpisy poštovního operátora
- Poštovní podmínky poštovního operátora
- Poštovní pravidla III - Poštovní přeprava
- Instradovací pomůcky (jízdní řády, přehled zprostředkovaných závěrů, kartovací přehledy, výpravníky, příchodníky)
- Poštovní zásilky a jejich fotokopie
- Poštovní pytel, plastové plomby, motouz, pytlovák
- Vlajčky a svazovky
- Přepravní doklad
- Soupis zásilek nasnímaných na kurs
- Soupis zásilek nasnímaných do uzávěru
- Průkaz příbytku a úbytku
- Zápis
- Ohláška závad
- Projektor
- Tiskopisy předepsané k používání poštovním operátorem v přepravě
- Třídnice
- PC se specializovaným SW, určeným pro videokódování zásilek

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

### Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro dopravu, logistiku, poštovní a doručovací služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Česká pošta, s. p.

Střední odborná škola logistických služeb Praha